

Fremsat den 27. februar 2020 af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke)

Forslag

til

Lov om ændring af sundhedsloven

(Digitalt supplement til sundhedskortet og Statens Serum Instituts forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme)

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 1436 af 17. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »Kortet«: », som kan være fysisk eller digitalt,«.
2. I § 12, stk. 7, indsættes efter »indhold, udstedelse«: », tilslutning, frivillig framelding«.
3. I § 157 a, stk. 11, 2. pkt., ændres »desuden« til: »endvidere«.
4. I § 222, stk. 1, 3. pkt., udgår »fremstilling eller«.

5. I § 222, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »terrorisme«: »og beredskabet på det veterinære område«.

6. I § 222, stk. 1, 5. pkt., ændres »der« til: »som«.

§ 2

Loven træder i den kraft 1. juli 2020.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1, nr. 4-6, kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. **Indledning**
 - 1.1. Digitalt supplement til sundhedskortet
 - 1.2. Statens Serum Instituts opgavevaretagelse
2. **Lovforslagets hovedpunkter**
 - 2.1. Digitalt supplement til sundhedskortet
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Statens Serum Instituts opgavevaretagelse
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. **Databeskyttelsesretlige regler**
 - 3.1. Databeskyttelsesforordning og databeskyttelseslov
 - 3.2. Lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen
4. **Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**
5. **Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
6. **Administrative konsekvenser for borgerne**
7. **Miljømæssige konsekvenser**
8. **Forholdet til EU-retten**
9. **Hørte myndigheder og organisationer m.v.**
10. **Sammenfattende skema**

1. Indledning

Lovforslagets indeholder to overordnede dele, som er uafhængige elementer af hinanden.

1.1. Digitalt supplement til sundhedskortet

Sundhedskortet fungerer som dokumentation for retten til sundhedsydelse efter sundhedsloven. Borgere skal derfor medbringe det gule sundhedskort, når de for eksempel skal til lægen, for at de kan dokumentere retten til adgang til sundhedsydelser efter loven.

Regeringen ønsker at lette borgernes hverdag og møde borgernes forventninger om, at det offentlige leverer en fleksibel og tidssvarende service. Regeringen ønsker således med lovforslaget at gøre det muligt for borgere frivilligt at anvende et digitalt supplement til sundhedskortet som dokumentation for retten til ydelser efter sundhedsloven. Lovforslaget vil også gøre det muligt at anvende det digitale supplement i forhold til dokumentation for ydelser til mindreårige børn, som den pågældende borger har forældremyndigheden over. Samtidig ønsker regeringen på sigt at mindske antallet af udstedte sundhedskort. Borgere vil således på sigt få mulighed for at fravælge det fysiske sundhedskort og i stedet alene anvende et digitalt sundhedskort. Det fysiske kort vil dog fortsat kunne anvendes af alle, der ønsker det.

Et digitalt supplement til sundhedskortet vil have samme anvendelsesområde og gyldighed, som det nuværende fysiske sundhedskort, men kortet vil alene skulle opbevares digitalt af borgeren på en mobil enhed, for eksempel en mobiltelefon, som kan tilgå internettet, anvende såkaldte apps og fremvise digitale billeder (smartphone). Borgere vil således ved lægen kunne fremvise mobiltelefonen eller en anden mobil enhed som dokumentation for retten til at modtage sundhedsydelser efter loven på samme vis, som borgerne i dag gør med det eksisterende fysiske sundhedskort.

Forslaget om et digitalt supplement til sundhedskortet skal ses i sammenhæng med, at regeringen, Danske Regioner og KL i Aftale om Regionernes økonomi for 2020 har aftalt, at det er ambitionen, at offentlige ID-beviser, som for eksempel kørekortet, på sigt skal være digitale.

1.2. Statens Serum Instituts opgavevaretagelse

Statens Serum Institut har gennem de seneste år gennemgået en række ændringer, der har betydning for instituttets opgaver, hvorfor regeringen finder, at der er behov for at præcisere og opdatere sundhedslovens bestemmelse om instituttets overordnede formål og opgaver efter sundhedsloven.

For det første har Statens Serum Institut frasolgt en række forretningsmæssige aktiviteter, herunder vaccineproduktionen i 2017. Frasalget betyder, at Statens Serum Institut ikke længere er ansvarlig for vaccineproduktionen, da Statens Serum Institut bl.a. er ophørt med egenproduktion af vacciner. Statens Serum Institut er stadig forpligtet til at sikre forsyningen ved indkøb af vacciner til de danske vaccinationsprogrammer og øvrige beredskabsprodukter m.v., hvilket nu gælder for samtlige vacciner og produkter.

For det andet udvides Statens Serum Instituts beredskab i kraft af, at instituttet i samarbejde med Københavns Universitet fra 1. januar 2020 overtager det veterinære beredskab fra Danmarks Tekniske Universitet. Overtagelsen af det veterinære beredskab medfører, at Statens Serum Institut skal varetage diagnostik på veterinærområdet og foretage forskning og rådgivning sammen med Københavns Universitet.

For det tredje driver Statens Serum Institut videnskabelig forskning. Sundheds- og Ældreministeriet finder det i den forbindelse hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres i lovbestemmelserne, at Statens Serum Institut ikke kun driver forskning i forhold til instituttets hovedformål – smitsomme sygdomme, medfødte lidelser og biologiske trusler – men også driver epidemiologisk forskning i nær tilknytning til instituttets opgaver.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Digitalt supplement til sundhedskortet

2.1.1. Gældende ret

Efter sundhedslovens § 12, stk. 1, udsteder kommunalbestyrelsen sundhedskort som bevis til personer, der har ret til ydelser efter loven, jf. § 7, stk. 1. Kortet gælder som dokumentation for retten til ydelser efter loven.

Det følger af sundhedslovens § 12, stk. 2, at ansøgning om sundhedskort efter stk. 1 skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed. Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen med mindre, der kan ses bort fra kravet om digital selvbetjening i medfør af stk. 4 eller 5.

Efter sundhedslovens § 12, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen, hvis den finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Efter sundhedslovens § 12, stk. 5, kan kommunalbestyrelsen helt ekstraordinært ud over de i stk. 4 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle ansøgningen på anden vis end digitalt.

Efter sundhedslovens § 12, stk. 7, fastsætter sundheds- og ældreministeren nærmere regler om udformning, anvendelse,

indhold, udstedelse og inddragelse af sundhedskort efter lovens stk. 1 samt opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse deraf.

Regler herom er fastsat i bekendtgørelse nr. 566 af 29. april 2015 om valgfri indplacering i sikringsgrupper og udstedelse af sundhedskort m.v.

Efter § 6 i denne bekendtgørelse skal alle personer, der er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl eller fast opholdssted her i landet, forsynes med et sundhedskort. Nyfødte skal dog tidligst forsynes med et sundhedskort, når de er navngivet.

Personer, der er registreret i CPR som værende uden fast bopæl (f.eks. hjemløse), skal også forsynes med et sundhedskort, jf. bekendtgørelsens § 8.

Ved bestilling af sundhedskortet skal personen vælge mellem sikringsgruppe 1 og 2, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 7, at sundhedskortet skal indeholde oplysninger om personnummer, navn, adresse, sikringsgruppe, for gruppe 1-sikrede den valgte læge (eller lægekompagniskab) og bopæls- eller opholdskommune. Ved ændring i disse oplysninger udstedes der nyt sundhedskort, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 1. Ved udstedelse af nyt sundhedskort eller ved ophør af retten til sundhedskort afleveres det tidligere udstedte kort til bopælskommunen eller tilintetgøres, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 2.

Af bekendtgørelsens § 11 fremgår, at kommunalbestyrelsen opkræver et gebyr på 190 kr. (grundbeløb 2015 niveau) for hvert sundhedskort, der udstedes på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse, eller når den sikrede ønsker ændringer i oplysningerne, jf. § 7, der kan henføres til vedkommendes egen beslutning eller handlemåde. Dog opkræves ikke gebyr for kort, der udstedes 1) i forbindelse med generel udskrivning af kort til alle aktivt sikrede, 2) når den sikrede første gang får ret til ydelser efter sundhedsloven, 3) i forbindelse med overgang mellem hvilende og aktiv sikring, f.eks. i forbindelse med påbegyndelse eller ophør af værnepligt, 4) ved ændring af personnummer, 5) i forbindelse med lægeskift som følge af praksisophør, ved ophævelse eller ændring af kompagniskabspraksis eller andre ændringer i lægepraksis, som er begrundet i beslutninger, der træffes af den enkelte læge eller regionen, 6) i forbindelse med flytning, herunder hvis der samtidig med flytning sker lægeskift, 7) ved navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab, 8) ved brud eller revner i kortet, når dette er mere end 4 år gammelt, 9) ved defekt ved magnetribben, der ikke kan henføres til forkert opbevaring eller brug af kortet.

Det følger af bekendtgørelsens § 12, at en klage over afgørelser efter bekendtgørelsen vedrørende udstedelse af sundhedskort eller om indplacering i sikringsgruppe 1 og 2 og overførsel til gruppe 1-sikring inden 4 uger efter, at sikrede har fået meddelelse om afgørelsen, kan indbringes for Styrelsen for Patientklager.

2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der udstedes i dag omkring 1,7 mio. sundhedskort om året, og en stor del af disse udstedelser skyldes adresseændring hos borgerne, som efterfølgende får udstedt et nyt kort med borgerens nye adresse. I 2017 var der f.eks. over 900.000 flytninger i Danmark. Der har derfor været overvejelser om muligheden for at mindske antallet af udstedte sundhedskort.

Der har også været overvejelser om sikkerhedsniveauet for det fysiske sundhedskort. Der fremgår en række personlige oplysninger direkte af sundhedskortet, for eksempel personnummer og adresse på indehaveren af sundhedskortet. Kort, der tabes, kan derfor relativt let anvendes til forsøg på identitetstyveri, eller det kan misbruges af andre end indehaveren af kortet til uretmæssigt at modtage sundhedsydelser. Årsagen til, at misbrug er muligt på denne måde, er blandt andet, at kortet ikke har et billede af indehaveren af kortet påtrykt, og at det derved er vanskeligt for eksempelvis en privatpraktiserende udbyder af ydelser efter loven at verificere, at fremviseren af kortet er den person, vedkommende udgiver sig for at være.

Borgerne forventer samtidig, at det offentlige følger med den teknologiske udvikling, herunder også i forhold til offentlige ydelser, offentlig kommunikation og redskaber til at kommunikere og interagere med det offentlige. Det betyder, at der er en forventning om, at det offentlige stiller digitale løsninger til rådighed, hvor dette er hensigtsmæssigt og kan lette borgernes kontakt med det offentlige. Dette fordrer en lovgivning, der er parat til at kunne håndtere nye tekniske løsninger, for eksempel digitale løsninger, som kan være med til at lette borgernes hverdag.

Det blev i Aftale om regionernes økonomi for 2019 aftalt, at der skulle gennemføres en analyse af sikkerheden og anvendelsen af sundhedskortet. Konklusionen i analysen var bl.a., at det er oplagt med et digitalt supplement til sundhedskortet, særligt hvis der på sigt gives mulighed for, at borgerne kan fravælge det fysiske sundhedskort og alene anvende et digitalt kort. Et digitalt sundhedskort vil ikke i sig selv afhjælpe de udfordringer, der er med sikkerhedsniveauet på det fysiske kort, som det er udformet i dag, men hvis færre borgere bærer rundt på fysiske kort, nedbringes risikoen for, at der tabes kort, som eventuelt bliver misbrugt. Dette skal ses i lyset af, at der typisk er flere sikkerhedsforanstaltninger, der har til formål at begrænse uberettiget adgang til oplysninger om borgernes personnumre eller bopælsadresser på en tabt mobil enhed, f.eks. en mobiltelefon end der er i forhold til et tabt fysisk sundhedskort.

Et digitalt supplement til sundhedskortet vurderes desuden at give en bedre brugeroplevelse for borgerne, da de ikke behøver gå rundt med et fysisk kort, men i stedet kan nøjes med et digitalt supplement til sundhedskortet på deres mobiltelefoner.

Analysen i aftalen om regionernes økonomi 2019 er derfor fulgt op i Aftale om regionernes og kommunernes økonomi for 2020, hvoraf det bl.a. fremgår, at regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at udvikle et digitalt sundhedskort til de borgere, som ønsker det.

På denne baggrund foreslås en række ændringer i sundhedsloven, der gør det muligt for borgerne frivilligt at anvende et digitalt supplement til sundhedskortet og på sigt også framelde det fysiske sundhedskort. Det fysiske kort vil dog fortsat kunne anvendes af alle, der ønsker dette.

Det foreslås for det første, at det i sundhedslovens § 12, stk. 1, tilføjes, at sundhedskortet kan være såvel fysisk som digitalt. Et digitalt supplement til sundhedskortet vil således kunne anvendes som dokumentation for retten til ydelser efter loven på samme måde som det eksisterende fysiske sundhedskort. Det betyder, at borgerne, når dette teknisk er muligt, vil kunne installere og medbringe et digitalt supplement til sundhedskortet på en mobil enhed, der har mulighed for adgang til internettet, for eksempel en mobiltelefon, og fremvise dette som bevis for retten til sundhedsydelser efter loven på samme måde, som det nuværende fysiske sundhedskort anvendes som bevis for retten til sundhedsydelser. Den foreslåede ændring i § 12, stk. 1, betyder desuden, at reglerne i § 12, stk. 2-5, om ansøgning om sundhedskort også vil gælde for det digitale supplement til sundhedskortet.

Ved at give mulighed for, at borgerne kan vælge at anvende et digitalt supplement til sundhedskortet, vil opdateringer af for eksempel adresse, læge eller lignende kunne ske elektronisk i dette digitale supplement til sundhedskortet, og borgeren vil således hurtigere, end det er tilfældet med det fysiske kort, kunne modtage et nyt kort i forbindelse med f.eks. en flytning. Det vil også lette borgernes hverdag i forhold til for eksempel at sikre, at man altid har sundhedskortet på sig, når borgeren skal fremvise dokumentation for retten til at modtage ydelser efter loven, idet de fleste borgere altid bærer en mobiltelefon på sig.

Det bemærkes, at der, blandt andet for at sikre en teknologineutral lovgivning på området, ikke fastsættes bestemmelser om anvendelse af bestemte teknologier i forhold til et digitalt supplement til sundhedskortet. Lovforslaget sikrer således, at lovgivningen er både teknologineutral og samtidig parat til at håndtere fremtidige løsninger baseret på ny eller eksisterende teknologi i forhold til muligheden for at dokumentere retten til ydelser efter sundhedsloven.

Det bemærkes endvidere, at lovforslaget ikke medfører ændringer i forhold til det eksisterende fysiske sundhedskort – hverken i forhold til udstedelse eller i forhold til kortets anvendelse som bevis for retten til sundhedsydelser efter loven.

Ændringen vil således alene medføre, at der kan anvendes et digitalt supplement til sundhedskortet, som giver samme ret til ydelser efter loven som det eksisterende fysiske sundhedskort. En borger, som anvender et digitalt supplement til sundhedskortet, stilles dermed ikke ringere i forhold til retten til ydelser efter loven, end en borger, der anvender det eksisterende fysiske sundhedskort.

Den foreslåede ordning vil sikre, at alle borgere fortsat har adgang til et bevis for retten til adgang til offentlige sundhedsydelser – enten i form af et fysisk sundhedskort eller et digitalt supplement til sundhedskortet. Kommunalbestyrelsen vil endvidere efter bestemmelsen i sundhedslovens § 12,

stk. 1, fortsat skulle sikre, at betingelserne for udstedelse af et sundhedskort, hvad enten det er digitalt eller fysisk, er opfyldt. Alene borgere, der efter sundhedslovens § 12, stk. 1, er berettigede til at få udstedt et sundhedskort, vil således være berettigede til at kunne tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet.

Det foreslås for det andet, at sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for det digitale supplement til sundhedskortet. Det overordnede formål med en bemyndigelsesbestemmelse er at bemyndige sundheds- og ældreministeren til at kunne fastsætte regler om det digitale supplement til sundhedskortet, herunder at sikre mulighed for smidig og løbende tilpasning af kortets udformning og indhold til de faktiske behov, såfremt disse ændrer sig. Herved vil måden, hvorpå der kan reguleres krav til for eksempel oplysninger på det digitale supplement til sundhedskortet, kunne ske på samme vis som for det nuværende fysiske sundhedskort. Hertil kommer, at forslaget sikrer, at lovgivningen er teknologineutral.

Bemyndigelsesbestemmelsen indebærer bl.a., at sundheds- og ældreministeren efter forslaget kan fastsætte regler om udformning af det digitale sundhedskort, herunder bl.a. farve eller layout, samt hvorledes det digitale supplement til sundhedskortet udformes i relation til for eksempel maskinel aflæsning. Det bemærkes, at overvejelserne især har haft fokus på, at genkendelighed for borgerne kan være et vigtigt element for at sikre hurtig udbredelse af anvendelsen af et digitalt sundhedskort og sikre kortets legitimitet blandt borgerne.

Det bemærkes, at fastsættelse af reglerne om særligt udformning af det digitale supplement til sundhedskortet vil ske med tanke på, at de enkelte praksisområder kan indgå aftaler om fremme af maskinel aflæsning af sundhedskortet. Tilsvarende kan der i et vist omfang også være relevante hensyn at tage i forhold til såkaldt sekundær anvendelse af kortet i kommunalt regi, for eksempel på biblioteker.

Sundheds- og ældreministeren vil efter forslaget også kunne fastsætte regler for den praktiske anvendelse af det digitale sundhedskort, når det anvendes til at dokumentere retten til ydelser efter sundhedsloven, herunder, at det er frivilligt, om borgerne ønsker at anvende det digitale supplement til sundhedskortet, når det bliver muligt at tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at sundheds- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet på det digitale supplement til sundhedskortet. Med indhold forstås i denne sammenhæng de oplysninger, der fremgår af det digitale supplement til sundhedskortet, eller som kan aflæses maskinelt af det digitale supplement til sundhedskortet. Det bemærkes i den forbindelse, at indholdet på det fysiske kort og det digitale supplement som altovervejende hovedregel bør være ens.

Sundheds- og ældreministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om udstedelse af sundhedskortet. Det bemærkes i den forbindelse, at udstedelsen af det digitale supplement til sundhedskortet eller retten til at anvende dette forudsæt-

ter, at den tekniske løsning for det digitale supplement til sundhedskortet er udviklet. Udviklingen af det digitale supplement til sundhedskortet forventes afsluttet senest primo 2022. Borgerne vil således ikke kunne anvende et digitalt supplement til sundhedskortet, før denne udvikling er afsluttet, hvorefter det forventes, at det digitale supplement udstilles på for eksempel en offentlig hjemmeside med henblik på, at borgerne kan tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet. Henvendelser fra borgere om f.eks. fejl eller lignende vedrørende det digitale supplement til sundhedskortet skal, som det er tilfældet med det fysiske kort, ske til kommunalbestyrelserne. Det bemærkes i den forbindelse, at sådanne regler vil blive fastsat i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i § 12, hvorefter kommunalbestyrelsen efter stk. 1 udsteder sundhedskort og således sikrer, at betingelserne for udstedelse af et sundhedskort er opfyldt.

Sundheds- og ældreministeren vil desuden efter den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler for tilslutning til det digitale supplement til sundhedskortet. For eksempel kan der fastsættes regler om hvor, hvordan og under hvilke forhold borgerne kan tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet, herunder om der skal stilles krav om verificering af borgernes identitet, f.eks. ved hjælp af NemID eller lignende.

En verificering af borgerens identitet ved tilslutning til det digitale supplement til sundhedskortet vil give større sikkerhed for, at den person, der fremviser det digitale supplement som dokumentation for retten til ydelser efter loven, rent faktisk er den person, det digitale supplement til sundhedskortet tilhører. Sikkerheden stiger desuden, da det digitale supplement vil blive fremvist på en mobil enhed, der typisk vil være låst med kode.

En verificering af borgerens identitet ved tilslutning har også til formål at sikre, at den pågældende borger faktisk er berettiget til et sundhedskort, herunder også et digitalt supplement til sundhedskortet. Dette for at modvirke, at personer, der ikke er berettiget til et sundhedskort, alligevel tilslutter sig et digitalt supplement til sundhedskortet og anvender dette til f.eks. at modtage ydelser efter loven, som de ikke er berettigede til.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse giver desuden mulighed for, at sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, at personer kan tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet for børn under 15 år, som de har forældremyndigheden over. Dette vurderes at medføre en væsentlig øget serviceværdi for familier med børn, idet begge forældremyndighedsindehavere derved kan være i besiddelse af de fælles børns dokumentation for retten til ydelser efter loven på samme tid. Sandsynligheden for, at børns dokumentation for retten til ydelser efter loven ikke medbringes ved besøg hos f.eks. lægen, mindskes således – dels da begge forældremyndighedsindehavere kan være i besiddelse af dokumentationen samtidig, dels da dokumentationen kan opbevares på f.eks. en mobiltelefon, som langt de fleste personer medbringer uanset, hvor de befinder sig.

Sundheds- og ældreministeren kan med forslaget derudover også fastsætte regler om frivilligt fravalg af det fysiske

sundhedskort for de borgere, der har tilsluttet sig det digitale supplement til sundhedskortet, eller for de børn under 15 år, som de har forældremyndigheden over.

Overvejelserne bag dette er blandt andet, at det vurderes, at hvis borgerne kan framelde det fysiske sundhedskort, når de henter et digitalt supplement til sundhedskortet, vil det være muligt at nedbringe antallet af udstedte kort og dermed udgifterne til udstedelser pr. år væsentligt. Særligt relevant er de udstedelser, der sker som følge af flytninger, idet en meget stor del af de omkring 1,7 mio. sundhedskort, der udstedes årligt, udstedes på baggrund af, at borgerne flytter adresse. Ligeledes vil risikoen for misbrug af mistede fysiske sundhedskort tilsvarende mindskes, hvis det bliver muligt at framelde det fysiske sundhedskort. Det er forventningen, at en stor del af borgerne vil vælge at framelde det fysiske sundhedskort, hvis dette bliver muligt.

En frivillig frameldeordning vurderes dermed på sigt at have positive effekter for både udgifterne forbundet med udstedelse af fysiske sundhedskort og i forhold til at mindske risikoen for, at fysiske sundhedskort bliver misbrugt.

Det bemærkes i øvrigt, at det er hensigten, at borgerne skal have mulighed for at tilmelde det fysiske sundhedskort på ny, hvis borgerne ønsker det, hvorfor der efter lovforslaget kan fastsættes regler om tilmelding til det fysiske sundhedskort for personer, der ellers har framelde det fysiske sundhedskort. Borgere, der ikke har framelde det fysiske sundhedskort, vil få mulighed for at afinstallere det digitale supplement til sundhedskortet, hvis de ikke længere ønsker at anvende det digitale supplement til sundhedskortet, ligesom de vil få mulighed herfor, når de på ny modtager et fysisk sundhedskort.

Efter den foreslåede bestemmelse vil der også kunne fastsættes regler om inddragelse af sundhedskort. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, at borgeren ved ophør af retten til sundhedskort skal »slette« det digitale supplement til sundhedskortet. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at i tilfælde, hvor en borgers ret til et sundhedskort ophører, vil den pågældende borgers eventuelle digitale supplement til sundhedskortet skulle blokeres, således det ikke længere vil være muligt at fremvise på en mobil enhed.

Sundheds- og ældreministeren kan efter bestemmelsen endvidere – på sigt, hvis det på et tidspunkt vurderes nødvendigt – fastsætte regler om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse af det digitale supplement til sundhedskortet. Det bemærkes i den forbindelse, at det for nuværende ikke er hensigten med lovforslaget, at der skal fastsættes gebyr i forbindelse med det digitale supplement til sundhedskortet. Løsningen for det digitale supplement til sundhedskortet er alene en visuel dokumentation for retten til ydelser efter loven, som samtidig kan anvendes til aflæsning af relevante oplysninger til brug for leveringen af den konkrete ydelse efter loven.

Det bemærkes endvidere i den forbindelse, at der allerede i medfør af sundhedslovens § 12, stk. 7, er fastsat regler om gebyrer for udstedelse og fornyelse af fysiske sundhedskort på grund af kortets bortkomst eller ødelæggelse. Da et digi-

talt sundhedskort ikke vil kunne blive væk eller blive ødelagt, vil disse regler ikke finde anvendelse på det digitale supplement til sundhedskortet.

Ændringen af sundhedslovens § 12, stk. 7, om fastsættelse af regler kan udmøntes delvis, for eksempel hvis det kan lette udbredelsen og anvendelsen af det digitale supplement til sundhedskortet, eller hvis der vurderes behov for trinvis udmøntning af elementerne i bemyndigelsesbestemmelsen af hensyn til for eksempel privatpraktiserende sundhedspersoner, som udbyder ydelser efter loven.

Lovforslaget omhandler alene det danske såkaldte »gule« sundhedskort. Lovforslaget omhandler således ikke det blå EU-sygesikringskort.

2.2. Statens Serum Instituts opgavevaretagelse

2.2.1. Gældende ret

I sundhedslovens § 222, stk. 1, beskrives formålet med Statens Serum Institut, herunder de opgaver som instituttet lovmæssigt er forpligtiget til at varetage. Det fremgår således, at Statens Serum Institut er et institut under sundheds- og ældreministeren, hvis formål er at forebygge og bekæmpe smitsomme sygdomme, medfødte lidelser og biologiske trusler. Statens Serum Institut er landets centrallaboratorium, for så vidt angår diagnostiske analyser, herunder referencefunktioner. Institutet sikrer forsyning af vacciner, herunder vacciner til børnevaccinationsprogrammet, og beredskabsprodukter gennem fremstilling eller fremskaffelse. Institutet indgår i det operationelle beredskab mod smitsomme sygdomme og biologisk terrorisme. Institutet driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver.

Efter sundhedslovens § 222, stk. 2, kan sundheds- og ældreministeren fastsætte regler, herunder om betaling, for instituttets udlevering af præparater og udførelse af undersøgelser m.m. Bemyndigelsen er på nuværende tidspunkt udmøntet ved bekendtgørelse nr. 65 af 6. februar 2006 om præparater og undersøgelser m.v. ved Statens Serum Institut. Bekendtgørelsen regulerer bl.a., hvem Statens Serum Institut udfører analyser for, samt hvordan betalingen herfor reguleres.

Statens Serum Instituts formål er som nævnt beskrevet i sundhedslovens § 222, stk. 1. Ifølge bemærkningerne til sundhedslovens § 222, stk. 1, jf. Folketingstidende 2004-05, tillæg A, side 3148 f., er overvågning, forebyggelse og påvisninger grundstenen i alle landes smitteberedskaber. Det følger videre, at instituttet overvåger og analyserer forekomsten af infektionssygdomme m.v. samt formidler data og information herom. Yderligere følger det af bemærkningerne til bestemmelsen, at Statens Serum Institut, som led i instituttets myndighedsopgave, varetager de statslige systemer for anmeldelsespligtige sygdomme.

Det følger af sundhedslovens § 222, stk. 1, 5. pkt., at instituttet driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver. Det fremgår af Folketingstidende 2004-05, tillæg A, side 61, at »Statens Serum Institut udfører forsknings- og udviklings-

opgaver på et internationalt højt niveau, da dette er en forudsætning for at kunne løse instituttets opgaver. Samtidig bidrager instituttet til uddannelse inden for instituttets arbejdsområde.«

2.2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Statens Serum Institut er ophørt med egenproduktion af vacciner. Statens Serum Institut foretager dog fortsat vaccineforskning og arbejder bl.a. med udvikling af nye vacciner mod f.eks. tuberkulose. Denne del er ikke solgt fra, og vaccineforskning er således fortsat en integreret del af instituttet. Området finansieres primært via kommercialiserings- og fondsindtægter.

Statens Serum Instituts beredskabsfunktion er blevet udvidet til det veterinære område i samarbejde med Københavns Universitet og udgør en ny opgave for instituttet.

Statens Serum Institut bedriver desuden i dag videnskabelig forskning, der understøtter instituttets myndighedsopgaver, med henblik på styrkelse af overvågning, diagnostik, behandling og forebyggelse af smitsomme sygdomme og infektioner. Statens Serum Instituts forskningsaktiviteter inkluderer forskning i folkesundhed og vaccineprogrammer og epidemiologisk forskning (dvs. forskning i sygdoms- og helbredsproblemers forekomst, årsager og konsekvenser).

Sundheds- og Ældreministeriet finder, at formålsparagraffen i sundhedsloven vedrørende Statens Serum Institut bør afspejle instituttets ændrede opgaver.

Sundheds- og Ældreministeriet foreslår derfor en ændring af formålsparagraffen i sundhedslovens § 222, således at det fremgår, hvilke opgaver der i dag er placeret hos Statens Serum Institut. I den forbindelse foreslås det tydeliggjort, at Statens Serum Institut ikke længere skal sikre vaccineforsyningen ved fremstilling af vacciner, men fremadrettet alene ved fremskaffelse (indkøb).

Dernæst foreslås det tilføjet i formålsparagraffen, at Statens Serum Institut varetager opgaver på området for det veterinære beredskab. Endeligt foreslås det præciseret i lovbetænkningerne, at Statens Serum Institut udfører forskning, som også kan være epidemiologisk forskning.

3. Databeskyttelsesretlige regler

3.1. Databeskyttelsesforordning og databeskyttelseslov

Behandling af personoplysninger er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter databeskyttelsesforordningen) og lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger, herunder

bl.a. krav om, at oplysningerne behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles, jf. artikel 5, stk. 1, litra e.

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle personoplysninger. Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, at behandling kun er lovlig, hvis og i det omfang mindst ét af de forhold, der er nævnt i bestemmelsen, gør sig gældende, herunder bl.a. hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, eller hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Det følger endvidere af artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, ved at fastsætte mere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i denne forordning, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke enheder personoplysninger må videregives til, formålsbegrænsninger m.v.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, at behandling af en række særlige kategorier af oplysninger (herefter følsomme personoplysninger) er forbudt. Der gælder imidlertid en række undtagelser til dette forbud.

Det følger af artikel 9, stk. 2, litra h, at stk. 1, ikke finder anvendelse, hvis behandling er nødvendig med henblik på forebyggende medicin eller arbejdsmedicin til vurdering af arbejdstagerens erhvervsevne, medicinsk diagnose, ydelse af social- og sundhedsomsorg eller -behandling eller forvaltning af social- og sundhedsomsorg og -tjenester på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller i henhold til en kontrakt med en sundhedsperson og underlagt de betingelser og garantier, der er omhandlet i stk. 3.

Det fremgår af artikel 9, stk. 3, at personoplysninger som omhandlet i stk. 1, herunder helbredsoplysninger, kan behandles til de formål, der er omhandlet i stk. 2, litra h, hvis disse oplysninger behandles af en fagperson, der har tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller regler, der er fastsat af nationale kompetente organer, eller under en sådan persons ansvar eller af en anden person, der også har tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller regler, der er fastsat af nationale kompetente organer.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra i, finder behandlingsforbuddet i stk. 1 desuden ikke anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til samfundsinteresser på folkesundhedsområdet, f.eks. beskyttelse mod alvorlige grænseoverskridende sundhedsrisici eller sikring af høje kvalitets- og sikkerhedsstandarder for sundhedspleje og lægemidler eller medicinsk udstyr på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som fastsætter passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, navnlig tavshedspligt.

Det fremgår endelig af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 4, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre yderligere betingelser, herunder begrænsninger for behandling af genetiske data, biometriske data eller helbredsoplysninger.

I databeskyttelsesloven er fastsat supplerende nationale bestemmelser om behandling af personoplysninger inden for det råderum, som databeskyttelsesforordningen har overladt til medlemsstaterne. Det følger bl.a. af databeskyttelseslovens § 7, stk. 3, at behandling af oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, kan ske, hvis behandlingen er nødvendig med henblik på forebyggende sygdomsbekæmpelse, medicinsk diagnose, sygepleje eller patientbehandling eller forvaltning af læge- og sundhedstjenester, og behandlingen af oplysningerne foretages af en person inden for sundhedssektoren, der efter lovgivningen er undergivet tavshedspligt, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra h.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra j, at behandling af oplysninger, som nævnt i artikel 9, stk. 1, kan ske bl.a., hvis behandlingen er nødvendig til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det følger af databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, at oplysninger som nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, og artikel 10, dvs. følsomme personoplysning, må behandles, hvis dette alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af undersøgelserne. Det følger end-

videre af databeskyttelseslovens § 10, stk. 2, at de oplysninger, der er omfattet af stk. 1, ikke senere må behandles i andet end videnskabeligt eller statistisk øjemed. Det samme gælder behandling af andre oplysninger, som alene foretages i statistisk eller videnskabeligt øjemed efter databeskyttelsesforordningens artikel 6. Databeskyttelseslovens § 10 er fastsat inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra j.

Kravene til behandlingssikkerhed fremgår direkte af databeskyttelsesforordningen, herunder bl.a. databeskyttelsesforordningens artikel 32 om behandlingssikkerhed.

Det fremgår heraf, at den dataansvarlige og databehandleren under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostningerne og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici, herunder bl.a., alt efter hvad der er relevant, de i litra a-d nævnte foranstaltninger. Udgangspunktet er således, at behandling af personoplysninger er forbundet med risici for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder. Princippet er herefter, at der skal etableres et sikkerhedsniveau, som passer til disse risici ved hjælp af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som skal gennemføres af den dataansvarlige og eventuelle databehandlere.

Databeskyttelsesforordningens artikel 32 foreskriver ikke præcist, hvilke foranstaltninger der skal træffes, men i forordningen nævnes en række ikke-udtømmende eksempler på foranstaltninger, der kan være relevante at indføre. Det kan eksempelvis være pseudonymisering og kryptering af personoplysninger. Andre relevante foranstaltninger kan være foranstaltninger til sikring af, at det er muligt efterfølgende at undersøge og fastslå om og af hvem, der er behandlet personoplysninger (logning), fastsættelse af interne regler om organisatoriske forhold og fysisk sikring, herunder sikkerhedsorganisation, administration af adgangskontrolordninger og autorisationsordninger samt kontrol med autorisationer. Det er herefter den dataansvarlige og eventuelle databehandlere, der er forpligtede til - ud fra en vurdering af de risici behandlingen udgør - at beslutte, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres for at skabe et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2017 om databeskyttelsesforordningen, kapitel 5 og Datatilsynets vejledning om behandlingssikkerhed, juni 2018.

3.2. Lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen

Databeskyttelsesforordningen har direkte virkning i Danmark, hvilket betyder, at der som udgangspunkt ikke må være anden dansk lovgivning, der regulerer behandling af personoplysninger, i det omfang dette er reguleret i databeskyttelsesforordningen.

Databeskyttelsesforordningen giver imidlertid, som anført ovenfor i afsnit 3.1., inden for en lang række områder mu-

lighed for, at der i national ret kan fastsættes bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningen.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at de foreslåede bestemmelser i lovforslaget kan vedtages inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3, sammenholdt med artikel 9, stk. 2, litra h, jf. artikel 9, stk. 3, artikel 9, stk. 2, litra i, og artikel 9, stk. 4. Særligt for så vidt angår de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 1-2, om digitalt supplement til sundhedskortet bemærkes det, at det forudsættes, at det digitale supplement til sundhedskortet udarbejdes i overensstemmelse med gældende databeskyttelsesretlige regler, herunder reglerne om behandlingssikkerhed i databeskyttelsesforordningens kapitel 5.

Det bemærkes i øvrigt, at lovforslagets § 1, nr. 4-6, der ændrer i sundhedslovens § 222, stk. 1, vedrørende Statens Serum Instituts formål og myndighedsopgaver, efter Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse er en supplerende national bestemmelse om behandling af personoplysninger, som ligger inden for det råderum, som databeskyttelsesforordningen har overladt til medlemsstaterne i artikel 9, stk. 2, litra i.

Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2 litra i, der vedrører samfundsinteresser på folkesundhedsområdet som f.eks. beskyttelse mod grænseoverskridende sundhedsrisici, forudsætter at behandlingen af personoplysninger sker på grundlag af nationale regler eller (andre) EU-regler for, at forbuddet i artikel 9, stk. 1, kan anses for fraveget.

Det fremgår af betænkning nr. 1565/2017 om databeskyttelsesforordningen, kapitel 3, afsnit 3.8.3.10, som handler om det nationale råderum i artikel 9, stk. 2, at det må antages at være tilstrækkeligt, at den pågældende behandling af personoplysninger er *forudsat* i særlovgivningen, og at det ikke anses for et krav, at den pågældende særlovgivning indeholder en udtrykkelig regel om behandlingen af personoplysninger.

Statens Serum Instituts behandling af personoplysninger som led i udførelsen af instituttets myndighedsopgaver anses på den baggrund for forudsat i sundhedslovens § 222, stk. 1, uanset at bestemmelsen ikke indeholder udtrykkelige regler om behandling af personoplysninger. Særligt vedrørende forskning bemærkes det, at Statens Serum Institut behandler personoplysninger til forskningsformål inden for rammerne af gældende lovgivning, herunder databeskyttelseslovens § 10, som er fastsat inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra j.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1. for en nærmere beskrivelse af reglerne i databeskyttelsesforordningen.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget om digitalt supplement til det gule sundhedskort medfører i sig selv ikke udgifter, men det er en forudsætning for den senere udmøntning af lovforslaget, at der udvikles et digitalt supplement til sundhedskortet

Det er hensigten, at udviklingen af det digitale supplement til sundhedskortet, herunder den efterfølgende drift, forankres i Digitaliseringsstyrelsen. Udviklingen af det digitale supplement til sundhedskortet forventes afsluttet senest primo 2022.

Det vurderes, at de samlede udgifter til udvikling af det digitale supplement til sundhedskortet, herunder løsninger til tilslutning til det digitale supplement til sundhedskortet samt løsning til frivilligt fravalg af det nuværende fysiske sundhedskort vil udgøre omkring 10 mio. kr. Hertil vil komme driftsudgifter på årligt ca. 1 mio. kr., idet løsningen for det digitale supplement til sundhedskortet forventes etableret i delvis sammenhæng med udviklingen af det digitale kørekort.

Det er i Aftale om regionernes økonomi for 2020 aftalt at udvikle et digitalt sundhedskort til de borgere, som ønsker det. Kommuner og regioners omkostninger til udvikling af sundhedskortet på i alt 8 mio. kr. finansieres af midler fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, og driftsudgifter finansieres af bevillingen til den fællesoffentlige infrastruktur. Ud over de 8 mio. kr. finansierer staten 2 mio. kr., således, at der i alt er finansiering på 10 mio. kr.

I forhold til for eksempel offentlige sygehuse kan der være begrænsede udgifter, hvis disse ønsker at kunne aflæse det digitale supplement til sundhedskortet maskinelt, men ikke allerede har etableret for eksempel stregkodelæsere. Det vurderes dog umiddelbart at være meget begrænsede udgifter.

Kommuner og regioner har mulighed for at indgå aftaler om tilpasning af relevante digitale platforme, for eksempel hjemmesider, hvorpå flytteløsninger eller løsninger til lægeskift udstilles, så borgerne ved registrering af flytning eller skift af læge præsenteres for muligheden for at hente digitalt sundhedskort samt eventuelt muligheden for at framelde det fysiske sundhedskort. Sådanne aftaler vil kunne medføre økonomiske og administrative konsekvenser for regioner og kommuner i begrænset omfang.

Lovforslagets del om digitalt supplement til det gule sundhedskort skønnes herudover ikke at medføre økonomiske konsekvenser.

For så vidt angår lovforslagets del om Statens Serum Instituts formålsparagraf, vurderes forslaget ikke at have offentlige økonomiske konsekvenser.

Med lovforslaget sikres et tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for allerede eksisterende aktiviteter i forbindelse med Statens Serum Instituts varetagelse af opgaver, hvorfor der ikke er offentlige økonomiske konsekvenser forbundet hermed.

Lovforslaget om et digitalt supplement til sundhedskortet sikrer, at lovgivningen er digitaliseringsklar og medfører øget datasikkerhed for de borgere, der vælger alene at anvende et digitalt sundhedskort. Forslaget mindsker desuden mulighederne for misbrug og snyd med sundhedskortet ved, at færre borgere bærer rundt på fysiske kort. Endvidere forbedres den eksisterende automatiske sagsbehandling i forhold til bl.a. brug eller ændring af borgernes sundhedskort.

Forslaget genbruger de eksisterende data fra det eksisterende fysiske sundhedskort og vil udnytte eksisterende elementer i den offentlige digitale infrastruktur. Med lovforslaget lettes borgernes dokumentation af retten til sundhedsydelser samtidig, idet væsentligt færre borgere formodes at møde op hos f.eks. lægen uden smartphone i forhold til det nuværende antal borgere, som møder op uden at medbringe det fysiske sundhedskort. Dette letter dermed også kontakten og kommunikationen med sundhedsvæsenet.

Vedrørende lovforslagets del om Statens Serum Institut formålsparagraf indeholder ændringerne ikke implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er fulgt i lovforslaget.

Princippet om enkle og klare regler vurderes således at være opfyldt, da regler og begreber er formuleret på en klar, enkel, entydig og konsistent måde.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget om digitalt supplement til sundhedskortet fastsætter ikke regler for, hvorledes en borger, der ønsker at dokumentere sin ret til ydelser efter loven skal præsentere det digitale supplement til sundhedskortet overfor for eksempel en privatpraktiserende udbyder af ydelser efter loven, herunder, hvorledes dokumentationen for retten til ydelser efter loven aflæses af den privatpraktiserende udbyder af ydelser efter loven. Forslaget medfører derfor ikke i sig selv udgifter for udbydere af offentlige sundhedsydelser efter loven.

Privatpraktiserende udbydere af ydelser efter loven på de enkelte praksisområder kan dog vælge at aftale at fremme maskinel aflæsning af sundhedskort, herunder også det digitale supplement til sundhedskortet. Der kan være udgifter forbundet med sådanne aftaler for de enkelte privatpraktiserende udbydere af ydelser efter loven, afhængig af hvorledes sådanne aftaler eventuelt udformes.

Lovforslagets del vedrørende Statens Serum Institut formålsparagraf vurderes ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

De øvrige elementer i lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Endelig vurderes det, at lovforslaget ikke har relevans for principperne for agil erhvervsrettet regulering.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om digitalt supplement til sundhedskortet medfører ikke negative administrative konsekvenser for borgerne, men vurderes i visse tilfælde at kunne medføre en administrativ lettelse for de borgere, der ønsker at anvende det digitale supplement, f.eks. i tilfælde, hvor man har glemt det fysiske sundhedskort, eller for forældre, der opbevarer deres børns sundhedskort. Borgere, der ønsker at fastholde de nuværende fysiske sundhedskort, skal ikke foretage sig noget, og deres ret til offentlige sundhedsydelser ændres ikke med lovforslaget.

Borgere, der ønsker at anvende det digitale supplement til sundhedskortet, vil via en offentlig selvbetjeningsløsning eller via anden relevant kanal kunne opnå adgang til det digitale supplement til sundhedskortet. Borgerne vil her for eksempel skulle identificere sig med NemID eller lignende i forbindelse med selve tilslutningen til det digitale supplement til sundhedskortet for at verificere deres ret til et sundhedskort og dermed også et digitalt supplement til sundhedskortet. Herefter vil borgerne kunne anvende det digitale supplement på samme vis som det nuværende fysiske kort. Lovforslaget medfører på den baggrund positive administrative konsekvenser for borgerne.

Når det bliver muligt at fravælge det fysiske kort forventes det, at borgere, der ønsker at fravælge det fysiske sundhedskort vil kunne gøre det via en offentlig selvbetjeningsløsning. Borgerne vil her for eksempel skulle identificere sig med NemID eller lignende.

Lovforslagets andet element vedr. Statens Serum Institut og infektionsberedskabet har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets element om digitalt supplement til sundhedskortet vurderes på sigt, når det muliggøres at fravælge det fysiske sundhedskort, at nedbringe produktionen af sundhedskort i plastik. Lovforslaget har derfor en relevant positiv miljømæssig konsekvens.

For så vidt angår de øvrige dele af forslaget vurderes disse ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har fra den 5. december 2019 til den 6. januar 2012 været sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

3F, Advokatrådet, AJ Vaccines, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Ansatte Tandlægers Organisation, Ansatte Tandlægers Organisation, Arbejdstilsynet, ATP, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesministeriet, Brancheforeningen for Private Hospitaler og Klinikker, Center for Biosikring og Bioberedskab, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Optikerforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk IT – Råd for IT-og persondatasikkerhed, Dansk Kiropraktor Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykoterapeutforening, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Selskab for Retsmedicin, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tandplejerforening, Danske Bandagister, Danske Bioanalytikere, Danske Dental Laboratorier, Danske Fodterapeuter, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De Offentlige Tandlæger, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyr lægeforening, Den Nati-

onale Videnskabsetiske Komité, Det Centrale Handicapråd, Det Ethiske Råd, Diabetesforeningen, Dyrenes Beskyttelse, Ergoterapeutforeningen, Erhvervs- og Vækstministeriet, Erhvervsstyrelsen, Farmakonomforeningen, Finansministeriet, Finanstilsynet, FOA, Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af Kliniske Diætister, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Forsikring & Pension, Færøernes Landsstyre, Gigtforeningen, Grønlands Selvstyre, Hjernesagen, Hjerterforeningen, Høreforeningen, Industriforeningen for Generiske og Biosimilære Lægemidler, Institut for Menneskerettigheder, Jordemoderforeningen, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kost- og Ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen LEV, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS), Landsforeningen SIND, Lægeforeningen, Lægemedelindustriforeningen, Lægemedelstyrelsen, Medicoindustrien, Miljø- og Fødevareministe-

riet (Afdeling for Ligestilling), Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber, Patienterstatningen, Patientforeningen, Patientforeningen i Danmark, Patientforeningernes Samvirke, Pharmadanmark, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Psykolognævnet, Radiograf Rådet, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Regionernes Lønnings- og Takstnævn, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden på Grønland, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Socialt Udsatte, Scleroseforeningen, Seges, Sjældne Diagnoser, Social- og Indenrigsministeriet, Socialpædagogernes Landsforbund, Statens Serum Institut, Statsministeriet, Styrelsen for Patientsikkerhed, Sundhed Danmark, Sundhedsdatastyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Strålebeskyttelse, Tandlægeforeningen, Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning, Udviklingshæmmedes Landsforbund, ViNordic, Yngre Læger, ÆldreForum, Ældresagen og Økologisk Landsforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget vedrørende Statens Serum Instituts infektionsberedskab og overvågning af smitsomme sygdomme vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.	Forslaget om digitalt supplement til det gule sundhedskort medfører i sig selv ingen udgifter, men det bemærkes, at det i Aftale om regionernes økonomi for 2020 er aftalt at udvikle et digitalt sundhedskort til de borgere, som ønsker det. Kommuner og regioners omkostninger til udvikling af sundhedskortet på i alt 8 mio. kr. finansieres af midler fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, og driftsudgifter på 1 mio. kr. årligt finansieres af bevillingen til den fællesoffentlige infrastruktur. Ud over de 8 mio. kr. finansierer staten 2 mio. kr., således, at der i alt er finansiering på 10 mio. kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Vedrørende lovens del om digitalt supplement til sundhedskortet er der mulighed for, at de privatpraktiserende udbydere af ydelser efter loven på de enkelte praksisområder kan aftale at fremme maskinel aflæsning af sundhedskort, herunder også det digitale supplement til sundhedskortet. Der kan være udgifter forbundet med sådanne aftaler for de enkelte privatpraktiserende udbydere af ydelser efter loven,	Ingen

	afhængig af, hvorledes sådanne aftaler eventuelt udformes.	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Forslaget om digitalt supplement til sundhedskortet vurderes i visse tilfælde at kunne medføre en administrativ lettelse for de borgere, der ønsker at anvende det digitale supplement.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslagets element om digitalt supplement til sundhedskortet vurderes på sigt, når det muliggøres at fravælge det fysiske sundhedskort, at nedbringe produktionen af sundhedskort i plastik. Lovforslaget har derfor en relevant positiv miljømæssig konsekvens.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering] / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter sundhedslovens § 12, stk. 1, udsteder kommunalbestyrelsen sundhedskort som bevis til personer, der har ret til ydelser efter loven, jf. § 7, stk. 1. Kortet gælder som dokumentation for retten til ydelser efter loven.

Det følger af sundhedslovens § 12, stk. 2, at ansøgning om sundhedskort efter stk. 1 skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed. Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen med mindre, der kan ses bort fra kravet om digital selvbetjening i medfør af stk. 4 om særlige forhold eller stk. 5 om ekstraordinære tilfælde.

Det foreslås, at der i § 12, stk. 1, 2. pkt., efter »Kortet« indsættes », som kan være fysisk eller digitalt«, hvorefter kortet, som kan være fysisk eller digitalt, vil gælde som dokumentation for retten til ydelser efter loven.

Forslaget indebærer, at sundhedskortet, som gælder som dokumentation for retten til ydelser efter loven, fremover både kan være fysisk, men også – som udgangspunkt som et supplement til det fysiske - kan være digitalt. Borgere, der er berettigede til at få udstedt et sundhedskort efter lovens § 12, stk. 1, vil med forslaget kunne tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet.

Ændringen indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen fortsat – som ved det fysiske kort – i forbindelse med udstedelsen af sundhedskortet skal sikre, at betingelserne herfor er opfyldt, ligesom reglerne i § 12, stk. 2-5, om ansøgning om sundhedskort også vil gælde for det digitale sundhedskortet. Det bemærkes i den forbindelse, at henvendelser fra borgere om f.eks. fejl eller lignende vedrørende sundhedskort, herunder det digitale supplement til sundhedskortet, fortsat skal ske til kommunalbestyrelserne.

Ved »digitalt« forstås en digital udgave af det eksisterende fysiske sundhedskort – det vil sige et digitalt sundhedskort, der kan fremvises på en mobil enhed, f. eks. en mobiltelefon eller smart phone, som kan tilgå internettet, anvende såkaldte apps og fremvise digitale billeder.

Der er dermed tale om en visuel, digital dokumentation for retten til ydelser efter loven, som en borger skal kunne fremvise for at modtage ydelser efter loven. Et digitalt supplement til sundhedskortet skal således kunne indhentes af borgerne og fremvises af borgerne på en skærm på en mobil enhed, for eksempel en mobiltelefon eller smart phone med mulighed for adgang til internettet, hvorfra de relevante oplysninger i forhold til modtagelse af en ydelse efter loven enten kan aflæses manuelt eller maskinelt, for eksempel ved aflæsning af strekcode. Typisk vil en sådan fremvisning kunne ske i form af en såkaldt app, men andre muligheder for at fremvise et digitalt supplement til sundhedskortet vil også være mulige.

Det digitale supplement til sundhedskortet, som foreslås med lovforslaget, sidestilles således med det eksisterende

fysiske sundhedskort. Det vil sige, at borgerne kan anvende det digitale supplement til sundhedskortet som dokumentation for retten til sundhedsydelser efter loven på samme vis, som de kan anvende det eksisterende fysiske sundhedskort.

Borgere, som vælger at tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet, får derved med lovforslaget en ret til – når den tekniske løsning er på plads – at anvende det digitale supplement til sundhedskortet som dokumentation for retten til ydelser efter loven. Det betyder, at borgerne kan anvende det digitale supplement til sundhedskortet i situationer, hvor borgerne modtager ydelser ved f.eks. en privatpraktiserende sundhedsperson, som udbyder ydelser efter loven, f.eks. en lægekonsultation ved borgerens almenpraktiserende læge.

Det bemærkes, at retten til at anvende et digitalt supplement til sundhedskortet forudsætter, at den tekniske løsning for det digitale supplement til sundhedskortet er udviklet. Udviklingen af det digitale supplement til sundhedskortet forventes afsluttet senest primo 2022. Borgerne vil således ikke kunne anvende et digitalt supplement til sundhedskortet, før denne udvikling er afsluttet. Herefter forventes det, at det digitale supplement udstilles på for eksempel en offentlig hjemmeside eller en app store med henblik på, at borgerne kan hente og tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet.

En borger, der har tilsluttet sig det digitale supplement til sundhedskortet, og samtidig er i besiddelse af det fysiske sundhedskort, vil efter lovforslaget frit kunne vælge, hvilket af de to former for dokumentation for retten til at modtage ydelser efter loven, der ønskes anvendt.

Til nr. 2

Efter sundhedslovens § 12, stk. 7, fastsætter sundheds- og ældreministeren nærmere regler om udformning, anvendelse, indhold, udstedelse og inddragelse af sundhedskort efter stk. 1 og om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse deraf.

Det foreslås, at der i § 12, stk. 7, efter »indhold, udstedelse« indsættes », tilslutning, frivillig framelding«, hvorefter sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om udformning, anvendelse, indhold, udstedelse, tilslutning, frivillig framelding og inddragelse af sundhedskort efter stk. 1 og om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse deraf.

Forslaget indebærer således, at sundheds- og ældreministeren - udover at kunne fastsætte nærmere regler om udformning, anvendelse, indhold, udstedelse og inddragelse af sundhedskortet samt om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse deraf, som det hidtil også har været muligt for det fysiske sundhedskort - desuden vil kunne fastsætte nærmere regler om tilslutning og frivillig framelding af kortet.

Det overordnede formål med den foreslåede ændring af bemyndigelsesbestemmelsen er at bemyndige sundheds- og ældreministeren til at kunne fastsætte regler om det digitale supplement til sundhedskortet, herunder at sikre muligheden for løbende at kunne tilpasse udformning og indhold af det

digitale supplement til det fysiske sundhedskort til de faktiske behov, herunder at sikre en teknologineutral lovgivning på området. Endvidere kan krav til for eksempel oplysninger på det digitale supplement til sundhedskortet reguleres på samme vis som for det nuværende fysiske sundhedskort. Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget ikke ændrer på den gældende bestemmelse for fastsættelse af regler om det fysiske sundhedskort.

Sundheds- og ældreministeren vil kunne udmønte bemyndigelsesbestemmelsen løbende, således at der efter lovforslaget kan fastsættes regler for de enkelte elementer delvist eller trinvist, for eksempel i takt med, at de tekniske og administrative forhold omkring det digitale supplement til sundhedskortet udvikles.

Sundheds- og ældreministeren vil efter bestemmelsen kunne fastsætte regler om udformning af et digitalt supplement til det fysiske sundhedskort. Sundheds- og ældreministeren kan bl.a. fastsætte regler om farve og layout på det digitale sundhedskort, herunder med henblik på at sikre et vist niveau for genkendelighed for borgerne i forhold til det eksisterende fysiske sundhedskort. Sundheds- og ældreministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvorledes det digitale supplement til sundhedskortet skal udformes i relation til maskinel aflæsning, for eksempel ved strekkodeaflæsning, aflæsning af QR-kode eller anden maskinel metode til aflæsning af relevante oplysninger. Det bemærkes i den forbindelse, at det digitale supplement til sundhedskortet ikke vil kunne indeholde en magnetstribesom det nuværende fysiske sundhedskort.

Sundheds- og ældreministeren vil endvidere efter bestemmelsen kunne fastsætte regler om anvendelse af et digitalt supplement til det fysiske sundhedskort. Sundheds- og ældreministeren vil blandt andet kunne fastsætte regler om den praktiske anvendelse af det digitale sundhedskort, når det anvendes til at dokumentere retten til ydelser efter sundhedsloven, herunder, at det er frivilligt, om borgerne anvender det digitale supplement til sundhedskortet, når det bliver muligt at tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet. Der vil herunder kunne fastsættes regler om eventuelle krav til visningen af det digitale supplement til sundhedskortet på borgerens mobile enhed eller måden, som aflæsningen af det digitale supplement til sundhedskortet foretages, hvis dette vurderes nødvendigt. I givet fald bør disse regler så vidt muligt svare til regler, der måtte være fastsat herom for det fysiske sundhedskort, med mindre andet vurderes nødvendigt. Der vil i den forbindelse endvidere kunne fastsættes regler om, at en borger kan have adgang til at vise sit digitale supplement til sundhedskortet fra forskellige mobile enheder.

Sundheds- og ældreministeren vil efter bestemmelsen videre kunne fastsætte regler om indhold på det digitale supplement til det fysiske sundhedskort. Med indhold forstås i den forbindelse de oplysninger, der fremgår ved visning af det digitale supplement til sundhedskortet, eller som kan aflæses maskinelt af det digitale supplement til sundhedskortet. Sundheds- og ældreministeren vil bl.a. kunne fastsætte regler om, at kortet – som det fysiske sundhedskort – skal

indeholde oplysninger som borgerens navn, adresse, personnummer samt sygesikringsgruppe og læge, herunder kontaktoplysninger om lægen. Det bemærkes, at der som udgangspunkt kun kan fastsættes forskellige regler om indhold af henholdsvis det fysiske sundhedskort og et digitalt supplement hertil, hvis dette vurderes konkret nødvendigt, ligesom der også kun kan fastsættes regler om eventuelt foto, hvis dette vurderes relevant.

Sundheds- og ældreministeren vil efter bestemmelsen kunne fastsætte regler om udstedelse af et digitalt supplement til det fysiske sundhedskort. Det bemærkes i den forbindelse, at sådanne regler vil blive fastsat i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i § 12, hvorefter kommunalbestyrelsen efter stk. 1 udsteder sundhedskort og således sikrer, at betingelserne for udstedelse af et sundhedskort er opfyldt.

Sundheds- og ældreministeren vil derudover efter bestemmelsen kunne fastsætte regler om tilslutning til det digitale supplement til det fysiske sundhedskort. Ministeren vil bl.a. kunne fastsætte regler om, hvor og hvordan og under hvilke betingelser borgerne kan tilslutte sig det digitale supplement til sundhedskortet – for eksempel at det kan hentes på en offentlig hjemmeside eller via en app-store. Der kan herunder fastsættes regler om særlige krav til borgere ved tilslutningen til det digitale supplement til sundhedskortet, herunder for eksempel krav om verificering af borgernes identitet ved NemID, således, at det kan sikres, at en borger kun kan hente et digitalt supplement til det eller et sundhedskort, som borgeren er berettiget til, det vil sige selv og eventuelle børn, som borgeren har forældremyndigheden over, jf. lige nedenfor.

Sundheds- og ældreministeren vil efter bestemmelsen desuden kunne fastsætte regler om, at borgere, uanset om de i øvrigt selv er tilsluttet det digitale supplement til sundhedskortet, kan tilslutte sig et digitalt supplement til det fysiske sundhedskort for deres børn under 15 år, som de har forældremyndigheden over. Begge forældremyndighedsindehavere vil således kunne være i besiddelse af adgang til barnets digitale supplement til sundhedskortet via deres egen mobile enhed, herunder i tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaverne for eksempel ikke deler adresse eller er skilt.

Herudover vil ministeren kunne fastsætte regler om, at borgere, der frivilligt har frameldt det fysiske sundhedskort, har mulighed for på ny at tilmelde sig det fysiske sundhedskort, hvis borgerne måtte ønske dette. Det bemærkes i den forbindelse, at borgere, der har frameldt det fysiske sundhedskort, jf. lige nedenfor, vil være nødsaget til at skulle anvende det digitale supplement til sundhedskortet, indtil de modtager et nyt fysisk sundhedskort, hvis de ikke længere ønsker at anvende det digitale supplement til sundhedskortet.

Sundheds- og Ældreministeren kan efter bestemmelsen fastsætte regler om frivilligt fravalg af det fysiske sundhedskort for de borgere, der har tilsluttet sig det digitale supplement til sundhedskortet. Sundheds- og ældreministeren kan blandt andet fastsætte regler om, hvorledes en sådan framelding kan og skal foretages. Det bemærkes, at muligheden

for at framelde det fysiske sundhedskort alene vil kunne ske, hvis borgeren har tilsluttet sig det digitale supplement til sundhedskortet. Sundheds- og ældreministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, at den samme personkreds kan framelde det fysiske sundhedskort for børn under 15 år, som de har forældremyndigheden over, uafhængig af, om de i øvrigt selv er tilmeldt det digitale supplement til sundhedskortet eller har frameldt det fysiske sundhedskort.

Sundheds- og ældreministeren vil efter den foreslåede bestemmelse endvidere kunne fastsætte regler om inddragelse af sundhedskort. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, at ved ophør af en borgers ret til et sundhedskort, vil den pågældende borgers eventuelle digitale supplement til sundhedskortet skulle blokeres, således det ikke længere vil være muligt at fremvise på en mobil enhed. Der vil endvidere bl.a. kunne fastsættes regler om, at borgeren skal »slette« det digitale supplement til sundhedskortet ved ophør af retten til sundhedskort.

Sundheds- og ældreministeren kan efter bestemmelsen fastsætte regler om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse af det digitale supplement til sundhedskortet, hvis dette vurderes nødvendigt. Det bemærkes, at det for nuværende ikke er hensigten med lovforslaget, at der skal kunne opkræves gebyrer i forbindelse med det digitale supplement til sundhedskortet, herunder i forbindelse med opdatering af oplysninger på det digitale supplement til sundhedskortet, for eksempel ved flytning og adresseændring, såfremt borgerne anvender en offentlig selvbetjeningsløsning til at opdatere oplysningerne. Lovforslaget er dog ikke til hinder herfor, såfremt der viser sig behov herfor. Det bemærkes, at borgere, der har tilsluttet sig det digitale supplement til sundhedskortet, men som ikke har frameldt det fysiske sundhedskort, fortsat vil være omfattet af de gældende regler om gebyrer for udstedelse og fornyelse af det fysiske sundhedskort.

Det bemærkes, at sundheds- og ældreministeren kan vælge at udmønte elementerne i bemyndigelsesbestemmelsen delvis, for eksempel i takt med den relevante tekniske eller administrative udvikling for det digitale supplement til sundhedskortet. Regler om frivillig framelding af det fysiske sundhedskort vil dog ikke kunne udmøntes før, at regler om det digitale supplement til sundhedskortet er udmøntet.

Til nr. 3

Det følger af sundhedslovens § 157 a, stk. 11, 1. pkt., at sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om Statens Serum Instituts adgang til oplysninger i Det Danske Vaccinationsregister med henblik på at udsende påmindelser om vaccination med vacciner, der indgår i det danske børnevaccinationsprogram, eller som tilbydes et barn ved individuelt behov. Det følger endvidere af § 157 a, stk. 11, 2. pkt., at ministeren fastsætter regler om Statens Serum Instituts udsendelse af påmindelser om disse vaccinationer.

Det følger af bemærkningerne til § 157 a, stk. 11, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 101 som fremsat, s. 4 at der i medfør af bemyndigelsen bl.a. fastsættes regler om, at Statens Serum Institut sender påmindelser om manglende vac-

ination med vacciner, der indgår i det danske børnevaccinationsprogram, til forældremyndighedsindehaveren og påmindelser om manglende hepatitis B vaccination til barnets mor og praktiserende læge.

Der er i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i § 157 a, stk. 11, fastsat regler i bekendtgørelse nr. 1040 af 10. oktober 2019 om udsendelse af påmindelser med henblik på at forbedre tilslutningen til børnevaccinationsprogrammet m.v. Det følger af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, at Statens Serum Institut udsender påmindelser efter fødslen om anbefalet vaccination mod hepatitis B vedrørende børn, der er født af mødre med kronisk hepatitis B infektion. Det følger endvidere af bestemmelsens stk. 2 at påmindelserne om vaccination mod hepatitis B sendes til barnets mor og barnets praktiserende læge. Det følger af samme bestemmelse, at hvis moren ikke har forældremyndighed over barnet, sendes påmindelserne til den eller dem, der har forældremyndighed over barnet, eller barnets værge og til barnets alment praktiserende læge.

Det foreslås, at der i § 157 a, stk. 11, 2. pkt., ændres »desuden« til »endvidere«, hvorefter ministeren endvidere fastsætter regler om Statens Serum Instituts udsendelse af påmindelser.

Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for sundheds- og ældreministerens fastsættelse af regler om Staten Serum Instituts udsendelse af påmindelser.

Sundheds- og ældreministeren vil efter bestemmelsen i § 157 a, stk. 11, 2. pkt., kunne fastsætte regler om, at påmindelser om vaccination med vacciner, der indgår i det danske børnevaccinationsprogram – udover at blive sendt til den eller dem, der har forældremyndighed over barnet – sendes til barnets værge i tilfælde, hvor der ikke er en forældremyndighedsindehaver.

Sundheds- og ældreministeren vil endvidere efter bestemmelsen kunne fastsætte regler om, at påmindelser om vaccination med vacciner, som tilbydes et barn efter individuelt behov, sendes til den eller dem, der har forældremyndighed for barnet, eller til barnets værge og til barnets praktiserende læge.

Det betyder, at i tilfælde, hvor en mor med kronisk hepatitis B infektion ikke har forældremyndighed over barnet, vil påmindelser om vaccination mod kronisk hepatitis B fremadrettet med hjemmel i sundhedslovens § 157 a, stk. 11, 2. pkt., blive sendt til den eller dem, der har forældremyndighed over barnet, eller barnets værge.

Det betyder endvidere, at der i medfør af bestemmelsen vil blive fastsat regler om, at i tilfælde, hvor en mor med kronisk hepatitis B infektion har delt forældremyndighed over barnet, vil påmindelser om vaccination mod kronisk hepatitis B også blive sendt til den anden forældremyndighedsindehaver.

Hermed sidestilles udsendelsen af påmindelser om vaccinationer, der gives til børn efter individuelt behov, med påmindelser, der udsendes efter børnevaccinationsprogram-

met. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af forældreansvarslovens § 2, stk. 1, at forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov. Forældreansvarslovens § 3, 1. pkt., fastsætter endvidere, at væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold kræver enighed mellem forældrene.

Ligestillingsloven indeholder desuden et forbud mod direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn, jf. ligestillingslovens § 2, og en generel forpligtelse for offentlige myndigheder til at fremme ligestilling på deres områder ved at arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning, jf. ligestillingslovens § 4. Offentlige myndigheder skal som udgangspunkt sikre, at deres kommunikation ikke udsætter den ene forældremyndighedsindehaver for forskelsbehandling på baggrund af køn. Ligebehandlingsnævnet har i flere tilfælde behandlet klager over forskelsbehandling fra en forældremyndighedsindehaver, som ikke modtog digital post om et fælles barn, og har i visse tilfælde konkluderet, at en offentlig myndigheds praksis har været en overtrædelse af ligestillingslovens § 2.

Det bemærkes, at sundheds- og ældreministerens efter lovforslaget endvidere – hvis der måtte opstå behov herfor – vil kunne fastsætte regler om udsendelse af påmindelser om vaccination med vacciner, som tilbydes et barn efter individuelt behov, i andre tilfælde end påmindelse om vaccinationer mod hepatitis B infektion.

Særligt i forhold til forslaget om, at det med den foreslåede ændring af bemyndigelsesbestemmelsen i § 157 a, stk. 11, i bemærkningerne præciseres, at der vil blive fastsat regler om, at påmindelse om vaccination om hepatitis B infektion, skal sendes til begge forældremyndighedsindehavere eller barnets værge, samt barnets læge bemærkes det, at Statens Serum Institut med forslaget vil behandle, herunder videregive følsomme helbredsoplysninger om moren, idet det af vaccinationspåmindelsen vil kunne udledes, at moren har en kronisk hepatitis B-infektion. I den forbindelse bemærkes det endvidere, at barnets læge har tavshedspligt, jf. sundhedslovens § 40, stk. 1.

Sundheds- og Ældreministeriet finder det imidlertid afgørende at sikre, at begge forældremyndighedsindehavere kan drage omsorg for barnet og medvirke til at sikre, at barnet får de anbefalede vaccinationer, lige som det er vigtigt at sikre ligestilling af forældremyndighedsindehaverne, og begge forældremyndighedsindehavere bør derfor modtage påmindelser om anbefalede vaccinationer.

For så vidt angår forslagets forhold til databeskyttelsesforordningen regler henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.2.

Til nr. 4

Det følger af sundhedslovens § 222, stk. 1, 3. pkt., at Statens Serum Institut sikrer forsyningen af vacciner, herunder vacciner til børnevaccinationsprogrammet, og beredskabsprodukter gennem fremstilling eller fremskaffelse.

Det foreslås, at »fremstilling eller« udgår i § 222, stk. 1, 3. pkt.

Forslaget indebærer, at Statens Serum Instituts forsyningspligt af vacciner og beredskabsprodukter fremover alene skal ske ved fremskaffelse.

Det betyder, at Statens Serum Instituts forsyningspligt af vacciner og beredskabsprodukter ikke længere kan ske ved egenproduktion. Denne indskrænkning af Statens Serum Instituts forsyningspligt sker i lyset af instituttets frasalgt af vaccineproduktion mv.

Med forslaget ændres der ikke på Statens Serum Instituts vaccinforskning, der fortsat følger efter sundhedslovens § 222, stk. 1, 5. pkt., hvoraf det fremgår, at instituttet driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver.

Til nr. 5

Det følger af sundhedslovens § 222, stk. 1, 4. pkt., at Statens Serum Institut indgår i det operationelle beredskab mod smitsomme sygdomme og biologisk terrorisme.

Det foreslås, at der i sundhedslovens § 222, stk. 1, 4. pkt., indsættes et nyt punkt, hvoraf det fremgår, at instituttet indgår i beredskabet på det veterinære område.

Opgaven omfatter dels forskningsbaseret rådgivning (myndighedsbetjening) på det veterinære område, dels et forskningsbaseret diagnostisk beredskab ved mistanke om eller udbrud af smitsomme sygdomme. Opgaven følger af, at Miljø- og Fødevarerministeriet gennem Fødevarestyrelsen i 2017 valgte at konkurrenceudsætte rammeaftalen for forskningsbaseret myndighedsbetjening på det veterinære område, der hidtil var varetaget af DTU. Konkurrenceudsættelsen blev vundet af et konsortium bestående af Københavns Universitet og Statens Serum Institut med fuld overtagelse af opgaven den 1. januar 2020.

Forslaget indebærer, at instituttet skal varetage diagnostik på området og i samarbejde med Københavns Universitet foretage forskning og rådgivning mv., inden for rammerne af sundhedslovens § 222, stk. 1, pkt. 5. Det fremgår af denne bestemmelse, at instituttet driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver.

Til nr. 6

Det følger af sundhedsloven § 222, stk. 1, 5. pkt., at Statens Serum Institut driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen bl.a., at instituttet udfører forsknings- og udviklingsopgaver på et internationalt højt niveau, da dette er en forudsætning for at kunne løse instituttets opgaver, jf. Folketingstidende 2004-2005, A, L 74 som fremsat, spalte 3198.

Det foreslås, at der i sundhedslovens § 222, stk. 1, 5. pkt., foretages en sproglig præcisering, hvor »der« ændres til

»som«, med henblik på i bemærkningerne at præcisere, at Statens Serum Institut i forbindelse med instituttets videnskabelige forskning også foretager epidemiologisk forskning i nær tilknytning til instituttets opgaver.

Statens Serum Instituts epidemiologiske forskningsaktiviteter inkluderer forskning i folkesundhed, vacciner og vacci-
neprogrammer og epidemiologisk grundforskning (dvs. forskning i sygdoms- og helbredsproblemers forekomst, årsager og konsekvenser).

Med forslaget tydeliggøres det således, at Statens Serum Institut udfører forskning, der understøtter instituttets myndighedsopgaver med henblik på styrkelse af overvågning, diagnostik, behandling og forebyggelse af infektioner og smitsomme sygdomme, og at forskningsaktiviteterne inkluderer forskning i folkesundhed, vacciner og vaccineprogrammer, og epidemiologisk grundforskning.

Det bemærkes, at det er en forudsætning for, at Statens Serum Institut i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd kan foretage epidemiologisk forskning, at dette sker i tæt tilknytning til instituttets opgaver.

Til § 2

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Med lovforslagets § 2 foreslås det, at loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Det betyder, at bestemmelserne om digitalt supplement til sundhedskort og Statens Serum Instituts forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme træder i kraft den 1. juli 2020.

Til § 3

Det følger af sundhedslovens § 278, stk. 1, at sundhedsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det følger endvidere af sundhedslovens § 278, stk. 2, at sundhedslovens §§ 5 og 6, kapitel 4-9, §§ 61-63, kapitel 36-38, kapitel 61, kapitel 66-68, og §§ 247-250, 254, 259, 266-268, § 271, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, og §§ 272-274 og 276 ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Det følger herudover af § 278, stk. 3, at sundhedslovens kapitel 12 og kapitel 54-57 ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås med § 3, at lovens § 1, nr. 4-6, ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at der ikke foreslås en anordningshjemmel for lovens øvrige bestemmelser, da der for disse bestemmelser ikke er indeholdt anordningshjemler for Grønland og Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende lov

Lovforslaget

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019, som ændret ved § 39 i lov nr. 620 af 8. juni 2016, § 1 i lov nr. 273 af 26. marts 2019 og ved § 1 i lov nr. 504 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »kortet«: », som kan være fysisk eller digitalt,«.

2. I § 12, stk. 7, indsættes efter »indhold, udstedelse«: », tilslutning, framelding«.

3. I § 157 a, stk. 11, 2. pkt., ændres »desuden« til: »endvidere«.

4. I § 222, stk. 1, 3. pkt., udgår »fremstilling eller«.

5. I § 222, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »terrorisme«: »og beredskabet på det veterinære område«.

§ 12. - - -

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen udsteder sundhedskort som bevis til personer, der har ret til ydelser efter loven, jf. § 7, stk. 1. Kortet gælder som dokumentation for retten til ydelser efter loven.

Stk. 2-6. - - -

Stk. 7. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om udformning, anvendelse, indhold, udstedelse og inddragelse af sundhedskort efter stk. 1 og om opkrævning af gebyr for udstedelse og fornyelse deraf.

§ 157 a. - - -

Stk. 1-10. - - -

Stk. 11. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om Statens Serum Instituts adgang efter stk. 6 til oplysninger i registeret med henblik på at udsende påmindelser om vaccination med vacciner, der indgår i det danske børnevaccinationsprogram, eller som tilbydes et barn ved individuelt behov. Ministeren fastsætter desuden regler om Statens Serum Instituts udsendelse af påmindelser.

Stk. 12. - - -

§ 222. - - -

Stk. 1. Statens Serum Institut er et institut under sundheds- og ældreministeren, hvis formål er at forebygge og bekæmpe smitsomme sygdomme, medfødte lidelser og biologiske trusler. Statens Serum Institut er landets centrallaboratorium, for

så vidt angår diagnostiske analyser, herunder referencefunktioner. Instituttet sikrer forsyning af vacciner, herunder vacciner til børnevaccinationsprogrammet, og beredskabsprodukter gennem fremstilling eller fremskaffelse. Instituttet indgår i det operationelle beredskab mod smitsomme sygdomme og biologisk terrorisme. Instituttet driver videnskabelig forskning og yder rådgivning og bistand på områder, der vedrører instituttets opgaver.

6. I § 222, *stk. 1, 5. pkt.*, ændres »der« til: »som«.